

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NANDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SANDOR

Tisza és a román beavatkozás

Korodi-Lutz szász politikus, a Consiliu Dirigent volt államtitkára, a Deutschlands Erneuerung című müncheni folyóiratba Deutschland und der europäische Südsten címmel hosszabb cikket írt, a mellyel beírunkat magyarokat is közelről érdeklő vonatkozásai miatt érdemes foglalkozni.

Több, mint harminc éve annak — írja — hogy a Kronstädter Zeitung szerkesztőségében felkeresett Fitz Gerald angol újságíró, aki a magyar nemzetiségi politikára vonatkozólag akart tőlem adatokat szerezni. Csodálatos angolszász szívdobogással bejutott ez az ember mindenre, ahol azt remélte, hogy valamely fontos adat birtokába juthat. Keresztüljárta beutazta egész Erdélyt, megfordult félreeső apró falvakban is és általában arra törekedett, hogy megismerje a legkülönbözőbb társadalmi rétegekhez tartozó emberek felfogását. Beszélt egyszerű parasztokkal, munkásokkal, de beszélt tudósokkal, földbirtokosokkal, magasállású hivatalnokokkal és gyárosokkal is. Mikor sodálkozom nagy buzgóságán, és azt kérdeztem tőle, miért érdeklődik Angliánnyira a magyar nemzetiségi politikán, azt felelte, hogy Anglia minden iránt érdeklődik, ami a balkáni országok helyzetére vonatkozik. Mikor eltávozott, megkért, hogy minden fontosabb eseményről értesítem őt, amelyekről tudósításokat hajtat inni a Daily News-be és a Times-be. Ezt a hírlapíró később Perzsiában meggyilkolták.

Később sokszor eszembe jutott ez az angol látogatás, különösen a világháború alatt és azt megelőzőleg akkor, mikor Scot Watson (Scotus Viator) Magyarországon járt a nemzeti kérdés és a szláv faji probléma tanulmányozása végett. A szláv problémáról, mint ismeretes, terjedelmes könyvet írt, amelyet az oxfordi egyetem tiszteletbeli doktori címmel méltányolt. Magyarországon Scotus Viatort hivatalosan fogadták és természetesen mindent elkövettek, hogy megfelelően befolyásolják, de ez nem sikerült, mert csakhamar függetlenítette magát és vizsgálódásaiban egészen önállóan járt el. Inkognitóban végigcsinált egy magyar választási hadjáratot is, amely alkalommal fatális baleset érte, a csendőrkök egy egész sereg választóval együtt letartóztatták. Így természetesen alkalma nyílt bőséges tapasztalatot szerezni a magyar választási intézményekről. Elképzelhető, hogy milyen nagy és kellemetlen volt a hatóságok megkezelése, mikor megállapították, hogy a distinguished foreigner a letartóztatottak között van. Egyébként meg kell állapítani, hogy Scotus Viator a világháború után is ugyanolyan objektívítással igyekszik megállapítani a bajokat és visszaéléseket, mint annakelőtte. A világháború után egyre nagyobb számban keresik fel angolok és amerikaiak Erdélyt és nyíltan hangoztatják, hogy Nagy-Románia jövő sorsa nagyrésztben attól függ, hogyan fogja kezelni a kisebbségi kérdést. Egy előkelő idegen, aktív államtitkárságom idején, azt kérdezte tőlem, hiszek-e Románia életképességében, amire én azt feleltem, hogy minden attól függ, tanulunk-e a hatalom birtokosai a magyaroktól, akik meg-

mutatták, hogyan nem szabad nemzetiségi politikát csinálni.

Délkelet-Európa helyzete Németország szempontjából sokkal nagyobb fontossággal bír, mint a Drang nach Osten jelszó teoretikus képviselői a legtöbb esetben gondolják. Ennek dacára csak nagynehezen lehetett a háború alatt a brassói német konzulátust felállítani. 1918-ban osztrák-magyar részről hozzájárultak a zágrábi konzulátus felállításához, de ezen terv végrehajtására már nem került sor. A temesvári német követség felállítását Tisza kezdetől fogva ellenezte. Ezt csak úgy lehet megmagyarázni — írja Korodi-Lutz, — hogy Tisza, aki teljesen a német kultúra emelőin fejlődött, nem bízott a magyarság ellenállóképességében a német munkával és erővel szemben. Hasonló pszichológiai alapja van annak, hogy Tisza Romániának a központi hatalmak oldalán való hadbavonulását nem óhajtottam, mert ez csak az erdélyi románoknak nyújtandó engedmények árán vált volna lehetségessé. Tisza szabad kezet akart magának biztosítani a románokkal szemben és az 1914 szeptemberében az erdélyi román vezérek által előterjesztett, az oktatásügyre és a parlamenti képviselőre vonatkozó kívánalmakat meglehetősen fölényességgel utasította el. Hiába utazott Beethmann-Hollweg 1915 nyarán v. Jagow

kisérétében Bécsbe, Tisza hajthatatlan maradt. Az erdélyi románok vezetői 1915 júliusában már készen állottak a bukaresti utra és arra számítottak, hogy Romániát a központi hatalmak oldalán való közbelépésre 24 órán belül megnyerik, ha arról értesülnek, hogy Berlin kieszközölte Bécsben a román kívánságok teljesítését. Ennek az akciónak legfőbb mozgatója Auréli Popovici bukaresti tanár volt, akinek fogadására már előkészületeket tettek a német főhadiszálláson a nagyvezérkar tudtával és hozzájárulásával. Az utolsó pillanatban közölték a román követtel, hogy akadályok merültek föl.

A Németország és Románia közötti barátság katonai jelentőségét méltatja.

Németországnak és Romániának közös érdeke tehát, hogy realpolitikai alapon együtt haladjanak. Ennek dacára német-román elmentések híre járta az utóbbi időben. Pedig a két állam gazdaságilag is egymásra van utalva, Románia mint kifejezetten agrár-állam, Németország pedig mint Európa egyik legteljesítőképesebb iparának tulajdonosa.

A jég-verte vidéken fel kell függeszteni az iskolaadók behajtását

Margitta, július 10. (Kiküldött munkatársunktól.) A margittai járás főszolgabírája, Filip János, napok óta csak a járás községeit járja és igazán dicséretre méltó buzgalommal fáradozik azon, hogy a kársujtott lakosságot a nyomorban támogatassa. Margittán járási értekezlet volt. Az összes jegyzők pontos adatokkal jöttek be és így most már áttekinthető az a kár, amely a jégsujtotta vidéket érte. De ezek az adatok azt is megmutatják, milyen horribilis értéket termel az a járás, amelytől most meg akarja fosztani a megyét a közigazgatási reform.

A kár

A járási értekezlet első sorban is megállapította, hogy azok a községek, amelyek lakosságát kár érte, a következők: Risláz, Szentlázár, Berettyókirályi, Baromlaka, Várvíz, Középes, Szocset, Tóti, Sárszeg, Poklostelek, Hóke, Cséstelek, Bozsaly, Bisztraufalu, Sástelek, Pata, Terje, Derna, Alsóderna, Papfalva, Almaszeg, Bodonos, Huta és Micske.

Most már pontos statisztika van a jég-verte területek kiterjedéséről is. Elvert a jég 6282 katasztrális hold búzát, 1559 kat. hold rozst, 870 kat. hold szőlőt, 3723 k. hold tengerit, 150 hold napraforgót, 622 kat. hold zabot, 477 kat. hold burgonyát, 319 kat. hold árpat, 75 kat. hold babot, 145 kat. hold gyümölcsöt.

A kár a legminimálisabb számítás szerint is 72 millió 677 ezer lei.

A jégverés az épületekben is nagy kárt tett, sok községben az összes abla-

kokat beverte és leverte a házakról a cserépet is.

Felsorolok még néhány olyan földbirtokost, akiket a legtöbb kár ért. Tunnyogh Lajos poklosteleki szőlőbirtokos kára meghaladja a másfélmillió leit. Kiss Dávid várvízi szőlőjében is egymillió lei a kár. Körülbelül ugyanennyi a micskei Szilágyi örökösöké, Szilágyi Margit, Márton, Béni, Kallós Jakab kára 800 ezer leien felül van.

Az idén a termés jégkárelleni biztosítása nagyon csekély volt. Egyrészt azért, mert a biztosítótársaságok sem fordítottak nagy gondot a biztosításra, másrészt, mert a biztosítási díjak is elég magasak, tekintettel a nagy kockázatra és a gazdák sokan megakarták takarítani a biztosítási díjat.

Felőlénkült a vallási propaganda a kársujtott vidéken

Érdekes, hogy a falusi nép babonás hitét a szörnyű károk mennyire megerősítették. A lakosság Isten büntetésének tekinti a jégverést és egyes felekezetek ezt a hitet propagandacélokra használják fel. Azokon a vidékeken, ahol a baptistáknak gyülekezetei vannak, az imaházakban egész napokon istentiszteleteket tartanak és a templomokba nagyon sok más vallású hívő is betörl.

Ezt akarják ellensúlyozni a más fele-

**Iratkozzon be
a Hegedűs kölcsönkönyvtárba**

kezetek papjai, amikor szintén sűrűbben tartják az istentiszteleteket.

Az iskolaadó

A lakosság a legnagyobb kétségbeeséssel tekint a jövő elé. Igaz, hogy a segélyakció az éhínségnek legalább igyekszik elejét venni, de ezzel a helyzeten csak rövid időre segítenek. Viszont a hatóságok az iskolaadót, amelyet most a károsult lakosság képtelen megfizetni minden erővel a mostani katasztrófális helyzet mellett is behajtják, sőt aki nem képes fizetni, annak a föld megmunkálásához feltétlenül szükséges igavonó állatait hajtják el.

A rekordot a szalárdi járás viszi, ahol tekintet nélkül a földműves súlyos anyagi helyzetére, szinte erőszakkal kényszerítik azt, hogy iskolaadóban igen nagy összegeket fizessen be. Pontos adatok alapján erről még részletesen beszámolunk, de már most felhívjuk a hatóságok, különösen Tempelean alispán ur figyelmét, aki nagyon jól ismeri a helyzetet a szalárdi járásban, erre a lehetetlen helyzetre és kérjük, hogy ezeket az iskolaadó végrehajtásokat, legalább egy időre, amíg a károsult lakosság lélegzethez jut, függessze fel. Ha most a lakosok igavonó állatállományát lefoglalják és hetekig benntartják, hogy a földművest így kényszerítsék az iskolaadó befizetésére, akkor ezzel az intézkedéssel a jövő évi termést is veszélyeztetik.

A segélyakció

megindult. Fildán főjegyző és Tempelean alispán állandóan azon dolgoznak, hogy a károsult lakosságon segíthessenek. Hogy az éhségtől megmentsék a népet, idáig egy vagon buzalisztet, egy vagon kukoricalisztet, sok burgonyát és zsírt osztottak szét azok között, akiknek semmije sem maradt. Addig is, amíg a kormány intézkedik, a megye és a város körülbelül egy fél millió leit ad össze gyorssegély céljaira, hogy legalább azokat a házakat befedhessék, amelyek tetőzetét tönkretette a jég.

Tempelean alispán kijelentette munkatársunk előtt, hogy a jégkárosult lakosság adójának elengedése érdekében is interveniálni fog a pénzügyi kormányfővel.

ATLANTIC NYÁRI MOZGO

6 1/4 és 9 1/4 órákor

Ma szerdán először:

Honoré de Balzac híres regénye

A BEREZINAI CSATA

Napoleon film 6 felvonásban.

A tragikus végezetű oroszországi hadművelet. A főszerepben: Jack Mylong Mülnz

Ezt megelőzi egy kitérő 2 felvonásos

Fatty burleszk.

ZSOLDOS tanintézet

Budapest, VII., Dohány-u. 84.

Telefon: József 124-47.

Az ország legrégibb és legismertebb előkészítő intézete. A legjobb sikerrel készíti elő középiskolai magánvizsgákra, érettségire vizdátéket is. Részteljesítési kedvezmény Teljes anyagi felelősség.

Börgarnitúrák, hencseracok, rendelésre és készen is kaphatók.

GIDÁLI MANÓ

kárpitos, Str. Ciorogariu (volt Uri-utoa) 2. szám.

Három hónapra ítélték egy brutális rendőrprefektus

Csikszeredáról jelenti a Rador: A csikszeredai törvényszék most tárgyalta azt a bűnpört, amelynek előzményei egy készenléti előtti súlyos afféra vezetnek vissza. A pörnek a vádlottja Csikszereda rendőrprefektusa. A vádlott politikai színezetet igyekezett kölcsönözni, a bíróság azonban váratlanul igen súlyos ítélettel pecsételte meg a rendőrprefektus indokolatlanul brutális fellépését. 1923 július 30-án történt, hogy Csikszereda egyik vendéglőjében a folyosón Cucca Augustin rendőrfőnök összetalálkozott Puskás István gyergyószentmiklósi bankigazgatóval. Kora reggel volt még és a rendőrprefektus az előtte haladó Puskás Istvánra rászólt:

— Álljon félre! Mit lábatlankodik itt.

Puskás István nyomban elköltözködött a szállodából és megbízottakat küldött a rendőrfőnökhöz, hogy azok lovasgás uton kérjenek magyarázatot a góromba rendőrtisztól. A másik szállodába azután pihenni tért Puskás, ahol néhány óra múlva kinos meglepetésére megjelent Cucca rendőrfőnök több rendőr kíséretében, berontott a szobájába és rákiáltott:

— Mars a rendőrségre! — Puskás felöltözött és bement a rendőrségre, ahol a rendőrfőnök hivatali helyiségében újból felelősségre vonta a bankigazgatót és ingerült hangon kérdezte, hogy merészel tőle magyarázatot kérni. Puskás azzal védekezett, hogy urak között van az el-

intézésnek ilyen módja is. Szó-szót követelt. Cucca kardot rántott s rá akart vágni a bankigazgatóra. Puskás igazgató azonban kicsavarva kezéből a kardot, mire rendőrfőnök kiáltozásaira hat rendőr rogtott a helyiségbe. Ezek véresre verték bankigazgatót, úgy, hogy kocsin kellett helyiségéből elszállítani.

Puskás bankigazgató hivatalos hatalommal való visszaélés, személyes szabadság megsértése és súlyos testisértés címén emelt vádat Cucca rendőrfőnök ellen, aki viszonvádjában a könnyű testisértés és hatóság elleni erőszak vádját emelte Puskás ellen. Az ügyben két ízben volt már kitűzve tárgyalás, de Cucca még egy ízben sem jelent meg. A tegnap lefolyt főtárgyaláson Cucca azzal védekezett, hogy politikai színezetet adott a egész afférnak, hangsúlyozott bizonyos román-magyar ellentét kirobbanását, majd pedig hivatkozott hazafias érdemeire bíróság előtt. Az elnök így intette le Cuccát:

— Ez nem politika! Ne térjen el tárgytól, mert most arról van szó, hogy ön egy román állampolgárt minden nélkül megfosztott szabadságától és bántalmazta azt.

A tanúk kihallgatása után a bíróság tegnap este hirdette ki ítéletét. Cucca Augustin rendőrfőnököt három hónap fogságra ítélt. Puskás bankigazgatót felmentette az ellene emelt vád következményei alól.

Cserkésznek nem szabad hazudni, de az újságíróknak sem

A nagyváradai zsidó liceum igazgató-sága sok akadályt legyőzve, felállította az ifjúsági cserkészcsapatot. A különösen gyötrelmes iskolai év után friss levágón való szabadgyakorlatok, a szigorú, katonás fegyelem kell a sápadt, vézna városi gyerekeknek.

A cserkészeket legelőször is becsületre, férfias nyíltságra, őszinte bátorságra tanítják meg és arra, hogy minden embert szeretni kell. Az igazi cserkész, amikor két újat, kalapjához emelve tiszteleg, mintegy jelképesi esküre emelt kézzel, hogy az életben mindig úgy fog viselkedni, ahogy a cserkészletthonban tanították. Hazudni a cserkésznek épp olyan bűn és becsületesség, mint a gyilkosság.

A zsidó liceum cserkészei vasárnap tartották meg az avatónnapot, amely a délutáni órákban kezdődött az intézet udvarán. Este pedig a Kereskedelmi Csarnokban műsoros táncestélyt rendezett a cserkészifjúság. A kedves ünnepség kapcsán a „Sentinela de la Vest” jónak találta megtámadni a zsidó cserkészeket, hazugoknak nevezi őket, mert a műsorba felvett királyhimnuszot nem énekelték el.

A Sentinela szerint a zsidó cserkészek hazudtak, mert nem énekelték el az ünnepély programjának első pontjaként szereplő királyhimnuszot.

Ezzel szemben dr. Szilas igazgató és Szilágyi tanár a következőket mondták nekünk:

— Amikor a cserkészek fogadalmat tettek vasárnap délután az intézet udvarán és az ünnepség megkezdődött, az ifjúsági zenekar eljátszotta a királyhimnuszot. Jele volt Gajza Aurél polgári iskolai igazgató, a bihari cserkész-légió parancsnoka, aki az ünnepélyes estét kivette a cserkészekből.

— Azután a program folytatódott este a Csarnokban. Ott is minden a műsor szerint ment. Hogy honnan vette a Sentinela az információt, nem tudom.

Gajza Aurél, a cserkész-légió parancsnokát is felkerestük, aki a következőket volt szives mondani, mi ez ügyben szereplő személy:

— Vasárnap délután a cserkész-ünnepség

azzal kezdődött, hogy a zsidó liceum udvarára helyezték ifjúsági zenekar eljátszotta a királyhimnuszot, amelyet tisztelettel hallgattunk végig valamennyien. Azután, mint parancsnok kivetttem az esküt. Különben a zsidó liceum cserkészeivel minden tekintetben nagyon meg vagyok kielégve.

Ennyit mondott Gajza igazgató ur, neki talán majd ehhez a Sentinela is, hogy meg kell csak énekelték a cserkészek a királyhimnuszot.

A cserkésznek nem szabad hazudni! A cserkész újságíróknak sem! Amelyik újságíró nem érzékelte szentségét és nem tudja felogni a írott betűt, csak olyanokkal fordulhat elő, hogy egy nagy nyílvanosság előtt elhangzott királyhimnusz elől jól bedugják a fülüket, ne hogy meghallják. Másnap azután megíródik a súlyos támadás, amely hegyetlentől vődel és románság elensegeként tünteti fel a zsidó liceum cserkészeit, akik a királyhimnuszot elcsúszaszták.

A közönség most láthatja, mennyi alapja van a Sentinela támadásának. Egy hangzatos cikkért nem lenne szabad megtámadni senkit, különösen nem egy cserkészcsapatot. Merszent igaz, hogy a cserkészeknek nem szabad hazudni. De az újságíróknak sem...! (=)

Szép város Kolozsvár

ezt már a nóta is megállapította, de mit ér, ha tisztességes lakáshoz csak horribilis lépések árán jut benne az ember. Igazán megszereti azonban az idegen is ezt az ősrégi várost, ha megtudja, hogy kétszáz leírt olyan ház tulajdonosává lehet, amelyből ki sem rekvirálnak, adót sem kell fizetnie érte, sőt a telekkönyvi átírást is ingyen elvégezteti a „Sirocco” hirdető vállalat, ha vásárol nála egy Tordai-uti villasorsjegyet. Szaladjon városunkban a legszűk árúitáshoz, vagy küldjön be a Sirocco-hoz Cluj, Strada Reg. Maria 14 203-50 leit s azonnal ajánlott levélben elküldik Önnek a sorsjegyet. Húzás július 29-én visszavonhatatlanul.

Markovics József

Strada Episcopul Ciorogariu (Uri-ufca) kirakafában az összes fehérnemű kolektió (modell darabok) eladása megkezdődött. Minden darab gyári áron vám nélkül lesz eladva.

Peter Julian vizsgálata a városházán

Peter Julian, volt prefektus, közigazgatási felügyelő Nagyváradra érkezett. A felügyelő a belügyminiszterium rendeleire Nagyváradra, hogy három városi ügyben vizsgálatot ejtjen meg.

A „Nagyvárad” munkatársa tegnap vizsgálatot ejtett Peter Juliannal, aki a következő állításokat adta:

— Nagyvárad városának a kormány erdőt ki kihassználás végett. Erre a célra a városi tanácsot bízták meg a kormánytól. A belügyminiszterium ismerni akarja teljes egészében az erdőkihasználást. Ezért szakértő segítségét kérte felülvizsgálom a kihasználást és azután vizsgálat tárgyává teszem, hogy a város a kihasználást hogyan használja fel, miként gazdálkodik vele.

— A második ügy, amiben vizsgálatot ejtett el a miniszter, a Hordógyár telkének megvásárlása a Vasöntőde és Jéggyár javára. A város ipari célokra nagyobb területet adott a Hordógyárnak. Ezt a területet a tanács több el is adta a gyárnak, a vételt azonban miniszter nem hagyta jóvá. Most a Hordógyár ezt a területi koncessziót akarja ruházni Vasöntőde és Jéggyárra. Az én feladatom az, hogy a bevizsgálás, hogy ez jogos-e és megengedhető-e?

Van még egy harmadik ügy is, amiben a kormány a vizsgálat megejtésével bízott meg, az azonban egyelőre nem nyilatkozom.

Lóri, a mintakép

Lóri mintakép volt, holott az arca volt a leggyönyörűbb arc, amit az idők sora számlálhat. Nedves, gömbölyű, szerte terjedő ajkai, lényeges dudorokkal, mint az ezredesek földi, kialakítatlanul. A jövő renytelensége volt Lóri. pedánsan divatos, hol alk, hol bő, hol hosszú, hol túlságosan is vid ruhában, hóborzosan mindig karikstara, a névrek közötti harmincöt évével. Lóri szegény, szegény.

Az alakja volt féltékeny. Riasztó gögle, mely mór homlokán rendezett be magának öt it és éles szájszögletre csüngte lábait, az alakjának volt néma, hivalkodó kikiáltója. Az alakja és tisztviselői szorgalma adott létalapot rinak. Az alakja tartotta benne a nőt és a dolgozott ezért az alakért, így éltek együtt, egymást támogatva, ettől az illúziótól fűtött Lóri teste és a lelke. A férfakkal nem volt jóba Lóri. Gyűlölte őket sorba mind, az igazgató is, a cégvezető is, a praktikánst is, mind-mind. Pedig az igazgató szerette, a cégvezető is és amikor végigszeltek a könyvelőn, a munkabámerült Lóri volt a mintakép.

— Lám, a Lóri kisasszony tesseneik példát venni, a Lóri kisasszony mindig aszurban, ő dolgozik és nem fecseg, mint a gyur.

A praktikánst ilyenkor magába visszafolyóan rohogott, mert a praktikánst nem szerette Lórit, sem a keltőskönyveket s az asztal selyemharisnyán kedvelte, nem a hivatalban. A praktikánst jól tudta, hogy a direktor is, a cégvezető is szívesebben foglalkoznak, amikor senki se látja, a többi lányokkal, akik lusk voltak, kedvelnek, tanyákkal álmatlansággal kékkarikának és sohase jöttek aszurban. Lóri is tudta ezt vagy nem tudta, csak élt benne a homályos ösztön és utáta a férfiakat,

akik érte ingyen nem tettek még soha semmit. Mahacsul és dühösen dolgozott Lóri és a nőket sem szerette aztán, mert a nők is mindig férfiakról beszélgettek. Ilyenkor lecsapta a vonalzóit és éles vércsehangon felviharzott:

— Persze csak beszélgetni tudnak, a fizetéstükért megdolgozni nem, majd jelenitem az igazgató urnak!

Lóri előbb csak ennyi bátorságot merített, később többet is megengedett magának. A főnökei csendesen firták, a kollégái csendesen utálkoztak rajta. És Lóri csendesen pozíciót nyert, jó fizetés volt és egyre kackiásabban csöritelett végig az utcán. A kirakatokból egy takaros képmás velitódott felé, hiszen a patkásokat és a merészen kredit ruhák színeit nem adta vissza a silány ablaküveg.

Pár nappal ezelőtt Lóri megszökött egy cigáryprimással. Kiderült, hogy sikkasztott Lóri, szegény emberek pénzt csalta ki és a bankját is megkároslította.

A szorgalmas, a munkabíró, a jó előmenetelt tanúsító Lóri. Hónapokig egy cigáryprimást finanszírozott, hivatal után külsőként söntések bonyolódott le Lóri számumos, mindent elcsöprő, viharos szerelme.

Akire példaként mutogattak, így lett a mintakép Lóriból, a képmulató Lóri.

Bárdos László.

A lörvényes kamaton felül fizetett kamatok a tőketörlesztésbe tudhatóak be

Bercsényi Gábor falusi gazda tavaly 35.000 lei kölcsönt vett fel Legmann Lászlóné nagyváradai pénzközlőtől havi 4 percentre. Fizetett tehát havonta 1750 lej kamatokban s az év végén — bár kifizetett 16.000 lejt — a 35.000 lej még mindig fennállott. Ekkor ügyvédi tanácsra bszűntelte a fizetést, mire a hitelező beperelte Bercsényit. A bíróság tegnap hirdette ki ítéletét, amely az 1878. évi VIII. törvénycikkre hivatkozva a törvényes kamaton felül fizetett kamatok a tőketörlesztésbe tudja be és beszámítja a 16000 lej levonásával ítéli meg a hitelező követelését.

Ez ítélet szerint tehát az évi 8 százalékon felül fizetett kamatok a tőkébe betudhatóak, mert a törvény eleiben van. Az ítéletet dr Aliquander Kálmán bíró hirdette ki.

Elismert Gyógyszerek

mint

„Bayer” Aspirin tablettái

gyakran lesznek hamisítva. Hogy hamisítványoktól megóvjuk, követezzék az eredeti „Bayer” csomagolást 6 vagy 20 tablettával (lapos doboz) a fehér-zöld-piros védjegyvel. Minden más tabletta csomagolást utasítson vissza.

Polemia a nőkről

Válasz Tabéry Géának

Összintén örömmre szolgált Tabéry Géza kollégám minapi, előkelő hangú válasza, melyben „Egy halálítélet epilógusa” című cikkemre reflektált. Helyes. Társadalmi kérdésekről szólván kell is a dolgok mindenoldali megvilágítása s az, hogy a nézet-cserébe az érdekelt és érintett társadalom maga is belevonassék. Köszönöm Tabéry Géának a bátor kezdést. Nem kevésbé rokonszenvvel látom azt is, hogy lovagias porondra-szökkenésénél még romantizmusát is előveszi, ha mindjárt Lederer Mici esetében helyénvalótlannak, sőt eltérőzoltaknak tartok is minden romantizmust. Az idealizmus keressen s találjon magának méltóbb alanyokat a megnyilvánulásra, mint amilyen egy kötélre méltónak ítélt gyilkos.

Förtelmes munkája közepett Lederer-né keze remegett. — állapítja meg Tabéry Géza és hozzátesszi, hogy: „Az ujjak megrezzenése pedig máris mentség.”

Tagadom. Ez a körülmény szerintem ellenkezőleg, — nem enyhítője, hanem megkétszerezője az elvetemült asszony bűnének. Mert azt bizonyítja, hogy Lederer-né igenis, teljes mértékben tudatával birt cselekedete szörnyű horderejének. Fizikumja ösztönszerűleg tiltakozott egy másik fizikum szétrombolása ellen, lelki cenzurája teljes sugárzással működött. És mégis, mégis, a döntő pillanatba nagyobb sullyal esett a szilkskinbunda vágya s... a kést megmerítette.

Am abban igaz van Tabéry Géának, hogy csak „hideg” szemmel tudom nézni a lezajlott crimen szörnyű képét. Sőt tovább megyek: még a nem-beli, az emberi közösséget is megtagadom Lederer Gusztávnéval és hasonlóival. Nem azért, mert gyöngye volt, mert bűnös volt: az ok miatt, mely az életontó eszközt a kezébe adta. Ha történetesen Lederer Mici senyvedő beteg gyermekének nem lett volna miból orvosságot vennie, — vagy valakit, akit szeret, egyedül ezen a kegyetlen módon gondol megvalthatni: akkor hajlandó lennék érte romantizmusom minden hurját megszólaltatni. De a bűn célpontjában elásott ékszeres hideg fénye megfagyaszt; a vér-áron megszerzett toalettrongyok nem fűtik asszony-közösségbe az érzéseimet. Haverda Mari felhozott példája is épp ezért vesz kárba és Tabéry Géza varázslatos ékesszólása sem tudja megingatni intranzigenciámat. Az asszony fölött, aki hű rongyokért életet rombolt, holott egész rendeltetésére életadásra predestinálta: én lefelé fordítom a hüvelyujjam. El vele!

Azt állítja Tabéry Géza, hogy a mind gyakoribb embertelenségek okát én „speciel a női társadalom” lederségében keresem s ráütöm általánosítva a Ledererség bélyegét. Ez az imputált kijelentés nem fedi azt, amit korábbi cikkemben a kérdésről mondtam.

„Keressük a hibát... a sokadmagunkból összetevődő társadalom ezer ferdességében. Mindnyáján vétkesek vagyunk... Vádolom a férjeket, sógorokat, fivéreket”, stb. Tehát nem kizárólag a női: az egész társadalmat. (S itt Tabéry kiváló kollégám növedő beszéde már ab initio tárgyalanná válik.) Azt az egész társadalmat illetem én panasszal, mely a könnyelmű tékozlások és erkölcsi kilengések előtt nemcsak szemet huny, de mely azokban mosolyogva tetszeleg s ezzel tovább sarkallja az anyagi lehetőségein fölül is érvényesülni sóvárgó nőt. Bűnös a mai társadalom, fenntartom. S az ellenkezőről nem győz meg még Tabéry Géza gazdag felkészültségi irodalmi és történelmi visszapillantása sem.

Mert: mit mond az, hogy „a polgárrályság idején Gautier nőtipusa adott színt a városi életnek?” Bizonyítja-e azt,

Dorian Terrasse és Dorian filmszínház

9 órakor

6 órakor

Ma, szerdán Guy de Maupassant regénye

Pierre et Jean

(Féltésvérek) 6 nagy felv. — A főszerepben: Suzanne Despres.

hogya a társadalom be is vette, sőt utápoztta volna is őket...? Vagy a későbbi kottákat? Nem. Állítom, hogy kétes igazságtalanságokat csupán az erkölcsi társadalom és a polgári családok józáruló sorompói mögött húzcolhattak. Állítom, hogy utcán, közhelyeken s mindenütt, ahol megjelentek: első szempillantásra meg lehetett különböztetni őket, külsejüknél fogva is, a család morális keretei közt élő néktől.

Allításomhoz magam is szolgálhatok történelmi bizonyítékokkal. Hivatkozom az 1244–1421-ig gyűjtömményé állt „Budai jogkönyvre”, mely 186 \$-ban elengedhetetlennek ítéli a perditáknak a családi kötelekbe tartozó nőktől való megkülönböztetését.

„A szabad leányok legalább is egy arasznyi széles sárga szalagot viseljenek fejükön.”

Szól a kemény törvény.

„La puttana errante” — ahogyan Pietro Aretino híres költeményét címezte — igenis, létezett s fogalom volt. A „latroculák”, a királyi udvarok nagystíli örömhölgyeit is ismerjük. De ezekkel a történelmi kuriózumokkal szemben ott volt a családi nők szerény, névtelen, zárt tömege. Azoké az asszonyoké, kiknek erkölcsi sége, az öltözködés legapróbb részleteig hozzáférhetetlen és gáncsolhatatlan volt. Ez a szemérem sokszor már túl is nőtt képzeletünk mai lehetőségén. A budai káptalan irattára — többek közt! — említést tesz bizonyos Ajtóssy Katalinról, akihez 1518-ban a káptalan maga kényszerült kiszállani, mert a hajadon szerződés-kötés céljából „szüszies” szegénykezése miatt restelt a káptalan előtt megjelenni. Ime, ilyen kiáltó volt a különbség örömléányok és a társadalom zömét alkotó polgári nők között!

Bocsássá meg nekem Tabéry Géza nagyraecsesült illusztris író-társam, hogy amikor példaként a multba visszamegyek: inkább az Ajtóssy Katalinok kissé — megengedem — túlzott alakjairól nyulok, semmint Lola Montezhez, Sapphohoz és osztályosaikhoz. Am ezek életét minden fáradság nélkül tudom idealizálni és romantizmusom is önként jelentkezik. Bizonyos, hogy egy-egy nagy hetére feltűnt időnkint a történelemben, ám a nótársadalom maga intakt maradt szabadságai-ka szembe. Rövidlátó volna tagadni, hogy magyar történelmünkben is kiragogy olykor beteg sugárással egy-egy Báthory Erzsébet, de ugyanakkor a Guthy Ország Magdolná, Bánffy Káták, Pekry Lajosnék, Fánchy Borbálák, Homonnai Máriák és Dóczy Fruzsínák komplexuma volt mégis a lényeg, a társadalmat jelentő, erkölcsileg értékmérő tömeg, nem pedig a kivételek. Ezek a nők történelmi katasztrófaikon túl is fenn bírtak tartani egy árva nemzetet, míg amazok világbirodalmakat pusztítottak el.

Összegezzük azonban válaszomat! Igenis, voltak a multban is könnyelmű, rossz nők, La Garconneok. Szabadlányok. Am ezeket távolparanabolta, a külsőségekig érzékenyen elkülönítette magától a családi keretek közt élő asszony. Míg ma az a helyzet, hogy a mondain nő jövekezik tisztességesnek látszani, a társadalmi urinők viszont öltözködésben, illemben, szabadságokban túl akarnak tenni a legmárkásabb perditán is. (Kivételek vannak, halászennek.) A társadalmi asszonyok nagy része a heterák divjátát majmolja, sőt törekedik azt merészséggel még túllépni. Tömegbe keveredve ma már lehetetlen külön-különöztetni egyik típust a másiktól. Lehullt a korlát! Társadalmi, általános divat lesz az, ami eddig szomorú privilégium volt és „modern fiú”, aki az örömtanyáról nőül. Bevonulnak a családba olyan erkölcsi mérgező jelenségek, melyek számára korábban ajtót mutattak volna.

Nem áll, hogy az egészség fönntartása feltétlen a férfiak és nők közös fű-

dözését kívánja! Nem áll, hogy ez veszélytelen volna a mai, idegesen diszponált serdülő fiatalokra, kiknek érzéki érdeklődésük bontakozik s gyakran épp ily okok végett vesz pathologikus jelleget és fejlődiküket és vak hisztériával! A strandolást elvégezheti mindkét nem külön is, az egészség leparányibb kára nélkül. Az sem áll, hogy az átlátszó ruhák a „rossz gazdasági helyzet következményei” volnának. Az a ruhaanyag akkor se drágább, ha történetesen sűrűbben szövik! Ne álltassuk hát egymást utópiákkal!

Végül pedig marad még egy kötelezőem. Kiváló kollégám, Tabéry Géza védőbeszédében megállapítja azt a végkövetkeztetést, hogy a mai nótársadalom — **semmiel se rosszabb az előzőknél.** Csupán jobban — ellenőrizett...

Fz ellen a „védőbeszéd” ellen már én, a „vádoló” vagyok kénytelen felszólalni. Ne általánosítsunk s főleg ne vonjunk általánosságok közt párhuzamot. A nótársadalom nem hirdetten „rossz”-nak, csak megistiztítani-valónak. Eppen az értékes, a morális hányad jóvoltáért.

Válaszom egy uriaszonymak.

Fenti soraim nagyrészt Önnek is szólnak. Asszonyom. De — pusztán előző kenységéből — megismétlem azért:

nem a nótársadalmat vádoltam én, hanem a társadalmat, mely lehetővé teszi, hogy a „szőke Micik” mint **csendőrfő-hadnagy** portyázhassanak az uri szocietásban, — mely nem követeli meg, hogy a kötelekbe tartozó és védelmére, tiszteltetére egyaránt igényt tartó nők ne csak belső, erkölcsi felfogásuk, de még külső habitusuk szerénysége, józansága és szemérmessége által is megkülönböztessék magukat a tiszteletr nem-méltóktól.

A két válfajt ennek következtében ma már csupán göröcsével lehetne egymástól disztigálni, ha ugyan erre kedve egyáltalán volna valakinek. Sokaknak nincs. S pedig — nagyobbra — épp a férfítársadalom értékeiből, komolyabb, előrelátóbb hányadának. Ezek aztán aglegények maradnak. Mert nem „pénz, pénz és pénz” kell a házassághoz, mint Ön állítja, hanem elsősorban kölcsönös becsülés, bizalom, tisztelet és szeretet. Egymásért küzdeni, nem pedig költeni-tudás.

Nos Asszonyom, most tehát könnyen kihámozhatja az elmondottakból korábbi cikkem célját. Egy kis tisztító-választó munka sürgetése volt az, a társadalomban. Hogy a szocietás meglazult erkölcsére rámutató felszólalások nyomán többé ne érezhesse magát személyében sértve egyetlen „igazi értelemben vett uriaszonym” se, hanem biztosan és azonnal tájékozódó öntudattal meg tudja különböztetni: hová is tartozik hát tulajdonképp. A vádlottak, vagy a védettek közé? S hogy ehhez az eligazodáshoz ne kellessen semmiféle körmonfont erkölcsi becedker.

P. Gulácsy Irén.

MILKA SUCHARD
TISZTÁN ALPESI TEJ, KAKAO ÉS CUKOR

Munkások! Tisztviselők!

Ha olcsón akarnak ruházkodni, úgy ne vegyenek 3 m. szövetet, csak 2 60 om-t. Ne fizessenek 1500 lelt munkadíjat, mert 680 leltért elkészült!

FUCHS

Széna-u. és Vitéz Mihály (Nagyipiac)-tér sarok

Allatkiállítások az Érmelléke

Egymásután két érmelléki városban tart földművelésügyi miniszter felhatalmazására a megyei állattenyésztési bizottság állatkiállításokat. Mind a két helyen nagy felhajtás volt tenyésztőkben, lovakban, juhokban és sertésekben. Volt az Érmellék minden gazdája s bemutatott kiállításának eredményét. Megjelentek ott a herceg bályoki uradalomának tenyésztőivel, a kolti gazdaság urai; a báró Uray testvérek. Stubenberg József Székelyhidról, Ebergényi Sándor, Lovas Dániel érmihályfalvai bírt az érmelléki községek, az érmelléki román gazdaságok tenyészállatai bőségesen állottak a gazdaságok kiállított állatai mellett s a földművelésügyi miniszter kiküldötte, Tarozza Petru vezérigazgató, Hasas Sándor főállatorvos külön megtekintésével egyformán osztotta ki a jutalmakat a román és magyar gazdáknak, akik a konzolidációt államunkkal szolgálták. E két kiállítás Biharban magyarságlakta, részén igazolja, hogy ha a magyarság hagyják dolgozni, minden mellékelő nélkül megadja munkájával a hangot, amely harmoniához szükséges.

A székelyhidi állatkiállítás, dacára az esős időnek, jól sikerült. A földművelésügyi miniszter megtekintésében Tarozza Petru vezérigazgató, a megyei állattenyésztési bizottság vezetője, ezüst érmét Nagy Fábri díszégi lakos nyerte. Bronz érmét Balogh József díszégi lakos kapott. Pénzbeli jutalmat, 2000 lelt kapott Tel. József Díszeg, 1000 lelt, Kalló Imre és Szabó János székelyhidi gazdák kaptak. 750 lelt Oláh Dor díszégi és Oláh Sándor asszonyvárosi díjak kaptak. 500–500 lelt pedig Szaldbágyi L. Kereki s Bauer Gábor székelyhidi gazdák kaptak. Szarvasmarhákért aranyérmét kapott gróf Berberg (Székelyhid) szarvasmarha kiállításán ezüstérmét Díszeg község 7 tenyészbiakért, bronzérmét Medveczky Mihály (Székelyhid).

Díszoklevelet kapott Székelyhid és Díszeg községek tenyészállatokért. Elismerő oklevél Asszonyváros és Kereki község és Fábri Sándor székelyhidi lakos. Pénzbeli jutalmat kaptak: 2 lelt Kalló Imre, 1000–1000 lelt Karsai Sándor, Fábri Sándor, 600 lelt Kardos Gábor, 500 lelt Sándor János, Kerekes Bálint, Kovács Imre, Mór, Szabó Gyula és Purgó József, 450 lelt Kámen Sándor, 300 lelt Úrvegy Magyar Demeter, Juhász Gábor, Veres Ferenc és Becsik József, 500 lelt Bóde József.

Sertésekért 1000 lelt Csernetzky József, 500 lelt Ebergényi Sándor és Somogyi István. Jutalmat kaptak szolgálatukért, 500 lelt Fülöp János, Uri Lajos, 250 lelt Varga Péter, Tóth Ferenc, Kalló Gyula.

A bályoki uradalom tulajdonosa, Ghica herceg 1000 lelt jutalmat tűzött ki jó tenyészkancaért. Tynyoghy József (Székelyhid) nyerte félvérű kancajával.

Érmihályfalván hasonlóképpen zajlott le a kiállítás, reggeltől hajtottak fel, különösen kanca minősége tűnt ki, ami haladást jelentett tavalyi anyaggal szemben.

Aranyérmét kaptak lovakért kancacsoporthoz Lovas Dániel (Érmihályfalva), külön elismerésbe részesítette a vezérigazgató. Ezüstérmét kapott Mátéh Sándor (Adony), bronzérmét Bradea Aurel (Taresa), díszoklevelet kaptak Lovas Béla, Uray János, Selegan Faustín dr., Patáky Zoltán és Demian Sándor. Elismerő oklevél Díszeg Lajos, Bihari József, Papp Sándor, Torda Lajos, Apáthy Károly, Nagy Imre, Kovács Zsigmond és László Márton. Pénzbeli jutalmat 2000 lelt Horváth Kálmán, 1000–1000 lelt P. Kovács József és Timaróczy Dániel, 750–750 lelt Juhász Gergely és Takács Imre, 500–500 lelt Balogh Imre és Sági Lajos, 250–250 lelt Kiss András és ifj. Kovács Sándor.

Szarvasmarhákért aranyérmét oklevéllovat Lovas Dániel nyerte el, akinek összes jószágja törzskönyvbe vezve van. Ezüstérmét báró Uray testvérek, bronzérmét Patáky Sándor. Díszoklevelet adonyi és érmihályi közbirtokosság tenyészállatokért. Pénzbeli jutalmat 2000 lelt Adorján István, 1000 lelt

leit Papp János és Veres Valentin, 500.-500 leit Sz. Kovács József és Kopányi Imre, 300.—300 leit Orosz Mihály és Szűcs János.

Sértésekért diszoklevelet kaptak Lovas Dániel, báró Uray János és Érmihályfalva közbirtokossága. Elismerő oklevelet Ottomány, Erselénd és Keserű közbirtokossága. Pénzbeli jutalmat 1000 leit Somo gyi József, 500 leit Sággy Lajos és 300 leit Nagy Imre. Juhecsportért diszoklevelet Csiba Sándor és Pataky Sándor, 400 leit Csarnó Péter.

A bizottság eselédet is jutalmazott, 500 leit kapott Vargits Mihály, aki 40 éve szolgálja hűségesen Lovas Dánielt, Olhos József 500 leit és Párán Antal 200 leit kapott.

Jónás Demeter átadja a hivatalát

A város gazdasági hivatalának átadása tegnap kezdődött meg. A gazdasági tanácsosság átvétele alkalmával nemcsak az ügydarabok átadására kerül sor, de be kell számolni azokkal az értékekkel is, amelyek a gazdasági tanácsos kezén megfordulnak. A gazdasági felszereléseknek s a más, a gazdasági tanácsos rendelkezésére álló vagyontárgyaknak precíz, darabonként való átvételét bonyolítja le most dr. Vostinár János főjegyző, akit dr. Bucico polgármester megbízott.

Az átvétel a legsimábbban folyik, eddig abban semmi fennakadás nem történt.

Jónás Demeter, a felmentett gazdasági tanácsos személyesen végzi az átadási munkálatokat. A volt gazdasági tanácsos — aki különben Bukarestben máris kivülte azt, hogy felmentése nem végleges, csak rendelkezési állományba való helyezése — meg van győződve arról, hogy mérsékelni és ellensúlyozni fogja tudni azokat az akciókat, amelyek személye ellen megindult és folyamatban vannak.

Hogy a Jónás Demeter elleni vádak mennyiben igazak s mennyiben nem, a hivatalos fórumok illetékesek eldönteni.

Munkatársunk az új gazdasági tanácsos személyét illetőleg kérdéseket intézett a polgármesterhez. Dr. Bucico Coriolan polgármester nyilatkozata után az a legvalószínűbb, hogy dr. Tatú Miklós fogja elfoglalni a gazdasági hivatalát. Dr. Tatút, aki igen értékes munkaerő, puritán egyéniség s a maga hibáján kívül került esztendőig skatiba, szívesen látja viszont a város közönsége régi pozíciójában. Hisszük, hogy a komoly és becsületes törekvések férfias lesz dr. Tatú Miklós és azok a kelemetlen mellékkörülmények, amelyek inkább félreértés, mint elvi ellentét kapcsán állították szembe a békét és harmóniát kedvelő polgármesterrel, végleg a múlt elfeledett történetéhez tartoznak.

Új festékküzet.

BENEDEK TESTVÉREK

UTÓDAI

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 19. szám
Leghíresebb külföldi laak, festők és ecset-
árak. Háztartási cikkek.

Értesitem Biharmegye és Nagyvárad város
nagyrődemű közönségét, hogy

férfi szabó üzletemet

Josif Vulcan (Nagy Sándor)-u. 1. sz. alól
Str. Rimanóczy-utca 1. sz. alá
(Royal kávéház mellett) **helyeztem át**

Teljes tisztelettel

WEISZ E. ZSIGMOND.

ideál cipőkrem kapható a Mihai Viteazul (Nagy-
piacéri) elárúsió helyen és
STERN bűrtüzetében. Str. Avram I. (Kossuth-u.) 9.

LEGUJABB

Bratianu Vintila Amerikába utazik kölcsönt felvenni

Bukarestből jelentik: Bratianu Vintilla pénzügyminiszter a közeljövőben Washingtonba utazik, hogy az ottani pénzpiacra nagyobb kölcsönt szerezzen. A pénzügy-

miniszter fél a kudarcától és ezért egy bizottság fog előzőleg Washingtonba utazni és csak a bizottság véleménye után fog a pénzügyminiszter Amerikába utazni.

Nem szűnt meg a paklum a Magyar Párt és Néppárt között

Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt vezetősége hivatalos kommunikét tett közé, amelyben cáfolják a Gazeta Noua híradása nyomán elterjedt azon híreket, hogy a Magyar Párt és a Néppárt közötti kapcsolat megszűnt volna a Brassói La-

pok és a Gyilkos sajtópere miatt.

A Magyar Párt vezetősége kijelenti, hogy a paklum a két párt között fennáll, sőt sok minden kérdésben együtt dolgoznak.

ÚJDONSAGOK

A Hegedűs Hirlapirodának **458** az új telefonszáma

* **KÜLFÖLDI menetjegyek ára akár leiben, akár eredeti valutákban fizethető a Menetjegylrodában.**

* **Dr. Bucico Coriolan polgármester nyolcnapos szabadságon.** Ma kezdi meg dr. Bucico Coriolan polgármester nyolcnapos nyári szabadságát. A polgármester Szovátára utazik, majd három erdélyi és regáti várost látogat meg összehasonlító tanulmányozás végett.

* **A Csarnok újabb tárgyalásai a záróra ügyében.** A záróra ügyében Catana rendőrprefektussal tegnap délelőtt a Csarnok képviselőiben dr. Fried János főtitkár ismét hosszabb tárgyalást folytatott. Ez alkalommal megállapodtak a cukorkaüzletek déli és esti zárórája, a kenyér és lisztüzletek déli zárórája, a kenyérgyárak, szikviz és jéggyárak vasárnapi munkaszünetre tekintetében, amelyekről az érdekelteknek felvilágosítást ad a Csarnok titkári hivatala. Catana rendőrprefektus ez alkalommal sem volt hajlandó a vásárlónak a Csarnok által kért utcákra kiterjeszteni, miért is a Csarnok a déli záróra eltörlése, rosszabb esetben a vásárlónak az egész város területére leendő kiterjesztése, a drogériák esti zárórája, a fűszer-, gyarmatarú és élelmiszerüzletek ünnep előtti este 9 óráig, ünnepen pedig legalább délelőtt 10 óráig leendő nyitvatartása ügyében a munkatársi miniszterhez fordult, ahol a kérelem kedvező elintézését maga Catana rendőrprefektus is javasolni fogja.

* **Halálos kirándulás.** Marosvásárhelyről jelenti a Rador: Tegnap délután Várhegy közegéből, amely Marosvásárhely közelében fekszik, 50 tagú társaság rándult ki a Putna-völgyébe. A nagyszámú társaság délután az iparvasutal igyekezett vissza Várhegyre, amikor az erősen lejtős uton az iparvasutal fékje felmondta a szolgálatot. A vasuti szerelvény az egyik kanyarodónál felborult és lezuhant a keskeny töltésről. A kiránduló társaság tagjai kifordultak a kocsiból és lezuhantak a szerelvényre együtt a mélységbe. A katasztrófának negyven súlyos sebestűlt áldozata van, ezenkívül Erz igazgató felesége és Pártos marosvásárhelyi mérnök kislánya szörnyethaltak. Lerénd építésmérnök haldoklik. A szerencsétlenség híre óriási megdöbbenést kelt Marosvásárhelyen.

* **Egy millió dollárba került a „Viharmadár.** Az örökfiatalság titka. Színész, aki elfelejti a szerepét, Rodolpho Valentino mozi-vásznon nélkül Erdélyben. Az udvarias bandita és sok más érdekesítő közleményt tartalmaz a „Film-Ripor” július 15-én megjelent 56-ik száma. Kapható a 6 leies kedvezményes moziszelvényvel együtt minden újságárúsiónál.

* **A Rét piacot kap.** A külvárosok egyrésze már megkapta a maga piacát. Van az Olaszinak, van Velencének, de nincs még a Rétnak. Kőszeghy József műszaki tanácsos tervet készített az új piac elhelyezésére s tegnap Popa Mihály városi előljárával helyszíni szemlét tartott skjelölték a területet, amelyet kiaszfaloznak s kerítéssel körül vesznek. A Rét kívánsága tehát rövidesen teljesül.

* **Női bajoknál Pöstyén iszapfürdői páratlanul hatásos, természetes irrigációt jelentenek,** miért is a kura eredménye meglepően gyors és biztos. A Thermia Palace, mely a fürdőkkel egybeépült, a legpompásabb kényelmet nyújtja. Minden igényről legjobb gondoskodás. Jó polgári penzió lakással már napi 50.— kc.-től feljebb. Felvilágosításokat nyújt a fürdő képviselője: Singer László, Timișoara II. Strada P. Tęgle 2.

* **Meghívó.** Az evangélikus egyház Tace Ionescu (Körös)-u. 26. sz. a. most csütörtökön 5 órakor kántortanítót választó közpyűlést tart, melyre az adófi-zelő hívek mint szavazati joggal bírók, ezennel meghivatnak. Elnökség.

* **A helybell Szent József árva és finevelő intézetbe,** hol a nevelést és a felügyeletet az egyházmegyei papok látják el, fizető növendékek július 30-ig jelentkezhetnek. Az ellátási díj tíz métermázsza bu-zának az ára. Ezt a díjat két részleiben kell belizetni és pedig szept. 15 én és február 1-én, az akkori piaci árak szerint. Az intézet előljárársága kívánatra prospektust szívesen küld. Cim: A Szt. József intézet előljárársága, Oradea-Mare, Strada Bratianu 7.

* **Kisérje figyelemmel a színház heti műsorát,** mert minden estére több országos nevű művész és művész vendégjátéka van kilüzve.

* **Mányoki Ica, Berecz Mancsi, Homoki Józsi** folyó hó 18-án, szombat este tartják táncestélyüket a Félix-fürdőben. — Műsor után tánc. — Autójárat egész éjjel.

* **Bomba 6 lej az Eldorádóban.**

Pola Negri
Charlie Chaplin
Babby Peggy
Agnes Ayres
Mac Sennet

és még 30 híres filmszínész, film-rendező és amerikai filmgyáros ját-szik együtt péntektől a

Dorian filmszínházban.

Siessen jegyét megváltani!

* Mányoki Ica, Berecz Mancsi, Homoki Józsi folyó hó 18-án, szombat este tartják táncestélyüket a Félix-fürdőben. — Műsor után tánc. — Autójárat egész éjjel.

* **Kóra-Korbor Ferdinánd Nagyváradon.** Tegnap óta Nagyváradon tartózkodik az erdélyi magyar képzőművészeti életnek egyik legtehetségesebb mestere, Kóra Ferdinánd temesvári festő és rajzoló. Kóra Nagyváradon átutazóban pár napi időzésre szállt ki. A külföldön is jólismert művészembernek nemrégiben jelent meg csak bibliofilek számára egy merészen egyéni könyve, számtalan illusztrációval. Kóra, aki különben mint karikaturista is elsőrendű művészember, tegnap este a Royal terrassán kegyetlenül forgatta ceruzáját a feketéző nagyváradiak rovására.

Apolló drougeria **465.**
uj telefonszáma:

PUPELINEK, zefírek, grenadineok és batistok
mélyen leszállítva **Leitner Márton R.-T.-nél**

* **Dr Rácz Sanatórium és gyógyfürdő-**
intézet kimerülteknek, ideseknek vizsgyógyfürdőkkel, szivbajosoknak szénsavas fürdőkkel, gyomor-, rheumatikus villa-nyos vízfürdőkkel, belmegeknek villanyhőugárral, tüdőbetegeknek sürített levegő belégzéssel teljes gyógyhatású eredményt ad. — Nem kell elutazni, — sőt olcsó I., II., III. osztályú panziót, bennlakással is ad. Híző- és fogyókúrái híresek. Szülő- és nőgyógyászoknál dr. Lichtenegger bennlakó bécsi főorvos vezetése alatt.

* **Kisérje figyelemmel a színház heti**
műsorát, mert minden estére több országos nevű művész és művész vendégjátéka van kitűzve.

* Mányoki Ica, Berecz Mancsi, Homoki Józsi folyó hó 18-án, szombat este tartják táncestélyüket a Félix-fürdőben. — Műsor után tánc. — Autójárat egész éjjel.

Nikkelgyermekkoscsik 2500 leitől
SZŐKÉNÉL, Piața Unirii 16.

* **Varrónók figyelmébe!** Megérkeztek a legújabb számú divatlapok, melyek szebbnél-szebb modelleket tartalmaznak, a mit a legolcsóbb árban árúsít a Hegedűs Hirlapiroda. Die Dame 100 lei, Femina 70, lei, Vogue 90 lei, Chiffon 40 lei, Revue Mondaine 60 lei.

Gyermekgyermekkoscsik nagy választékban
Ifj. Sonnenfeld Józsefnél, Sas-palota.

* **A kávéosok, vendéglősök, oktrászok és**
Italmérők szindikátusa f. hó 16-án — csütörtökön — d. u. 3 és fél órákor évi rendes közgyűlést tart a Kereskedelmi és Iparkamara termében. Tárgysorozat: 1. Szeszitörvényjavaslat ismertetése. 2. Kereskedelmi és iparkamarai törvény ismertetése. 3. Munkaszüneti törvény sérelmeinek tárgyalása. 4. Tisztikar választás. 5. Indítványok. Kérjük a tagok pontos megjelenését és egyben közölniük, hogy a korcsmák este 8 órákor zárandók. Oradea-Mare, 1925. július 14. Az elnökség.

* **Kisérje figyelemmel a színház heti**
műsorát, mert minden estére több országos nevű művész és művész vendégjátéka van kitűzve.

REISINGER ARNOLD mechanikai fizeme
Strada Alexandri 48

* **Strand krémet használjon és ha**
órákig is fekszik a napon, nem hólyagzik fel a bőre. Csak az Angyal drogériában kapható.

Preciziós **FOGASKERÉK** gyártás,
Str. Alexandru 48

* **Nem izzad se keze, se lába, ha Ult-**
ra krémet használ. Csak az Angyal drogériában kapható.

Játék-árak és legújabb tecaon ridikülök Engel
Lajosnál Sas-passage (volt Eynyeshát helyén).

A megcsalt férj halálos leszámolóása

Valerian alezredes gyilkosa a bíróság előtt

Budaestről jelentik: Annyi szenzációs törvényszéki dráma után most egy olyan bűncselekményt tárgyal a budapesti törvényszék, amelyből bár nagy bűn, de hiányzik az alias indító motívumok. Csupa előkelő ember szerepel a bíróság előtt. Kosztka István dr. pénzügyi főtanácsos a vádlott, aki 1924 szeptember 30-án éjjel 10 órákor, miután véletlenül kihallgatta feleségének telefonpárbeszédét, amelyet Valerian Zsigmond huszárallezredessel folytatott, lelötte vetélytársát, felesége elcsábítóját.

A belépőjegyes hallgatóság a legelőkelőbb, amely valaha tárgyalótermet megtöltött. A vádlott egy pillanatig sem éberségtantipántit és keserves vívódásban mindent elmond, amivel önmagának tartozik.

A tárgyalás elnöke Langer Jenő, reggel 9 órákor nyitja meg a tárgyalást. Az elnök közölte a bírósággal, hogy Kosztka Istvánnak el törvényadta jogával, férje ügyében vallani nem kíván, a tárgyaláson meg sem jelenik, mert betegsége miatt elutazott Budaestről. Ezzel kezdet vette a tárgyalás.

Az elnök: Ön hallotta a vádat? Bűnösnek érzi magát?

A vádlott: Tudom, hogy

emberi és erkölcsi szempontból bűnös vagyok.

Kosztka István ezek után elmondja, hogy Londonból érkezett haza, ahol apósa megbízásából üzleti ügyben volt. Buda-pestben három lakásban laktak, a Bujaszky-utcan, a Szentkirályi-utcan és a Svábhegyen. A szobaleánytól gyakran hallotta, hogy a felesége a Svábhegyről bejön a városba. E miatt nézeteltérések támadtak közöttük s amiatt is, hogy a felesége magatartását különösnek kezdte találni. A házban mindenütt felületesség volt, a gyermek és a háztartást felesége teljesen elhanyagolta. Egy este felesége azt mondta, hogy felmegy a Svábhegyre, de nem odament, hanem a színházba. A gyermek egyszer — aki 5 éves — így szólott hozzá: „Zsiga bácsi ma megcsókolta a mamust.” E miatt jelenet volt, de a felesége az esetet kimagyarázta. A szobaleány olyan kijelentéseket tett, hogy amikor nincs odahaza, neimcsak Valerian, de mások is feljártak a lakásba.

Az elnök: Uriember nem kérdez a szobaleányoktól.

Kosztka elbeszéli, hogy Valerian szerepét felesége körül nem találta rendben. Felkérte az alezredes, hogy maradjon távol feleségétől és azzal se nyilvánosan, se másutt ne igyekezzék találkozni. Az alezredes becsületszavát adta, hogy felesége és közöttük semmi sincs és tisztí szavára megfogadta azt is, hogy nem fog többet találkozni feleségével. Röviddel ezután történt, hogy Szentkirályi-utcai lakásáról fölakarta hívni másik lakásukban tartózkodó feleségét, mert azt hallotta, hogy az kúrtizben is kereszte telefonon. Amikor bekapcsolták, egy beszélgetés ütötte meg a fülét és csakhamar rájött arra, hogy

Valerian alezredes és a felesége beszélgetnek, akik egy randevut tárgyalnak meg.

A felesége ellenkezett, de az alezredes azt mondotta, hogy kicsoda csacsá be-nek semmiről sem kell tudnia.

— Valerian engem lebecsüli, — folytatja vallomását Kosztka István, — és azt mondotta, hogy a legrosszabb időben érkeztem vissza Pestre. Egy éjjeli találkozásról kezdtek beszélni és a telefonzavar folytán csak annyit hallottam, hogy Valerian egy hölgynevet mondott, amit elfelejtettem s ami valószínűleg a szállásadóné neve lehetett. Valerian alezredes

nem tudta a pontos címet és ezért abban állapodtak meg, hogy haza megy lakására és egy negyedóra múlva újra felhívja feleségemet a lakáson. Ekkor minder indulat ur lett felettem. Már pizsamában voltam, de kapkodva felöltöztem és nem tudtam mit csináljak, de valami kihajtott az utcára. A Röck Szilárd-utcában talákoztam a azaaele igyekvő Valerian alezredessel. Rákibáltam:

— Zsiga mi van a becsületszavával?

Rövid szóváltás keletkezett, Valerian előbb könnyedén akarta elintézni az ügyet, más asszonnyal is megtörténik ilyesmi, — mondoata, — ne csinálj ilyen nagy dolgot az egészből.

Az elnök: Nem valószínű, hogy lo-vagias ember ilyesmit mondjon.

A vádlott: Kérem ő is fel volt iz-gulva, egyik szó a másikat követte. Meg-szűnt minden érzékésem, valami meg-csillant előttem. És a pillanatban revo-lvert rántottam elő és háromszor feléje lőttem.

Kosztka kihallgatása után áttértek a tanukihallgatásokra.

Az első vallomástevő özv. Valerian Zsigmondné.

Talpig gyászban, egy komoly, szép urinő jelenik meg a bírói emelvény előtt.

Az elnök: Nagysád az elhunyt alezredes özvegye. Méltóztatott érintkezés-belelni Kosztkákkal. Egyizben kocsin mentek ki együtt a temetőbe.

A tanu: Igen, érintkeztünk egymással és ez alkalommal történt, hogy a kocsin Kosztkáné közölte velem, hogy kellemet-len ügyről kell velem beszélnie. **Ő egy csunya pletykába keveredett a férjemmel.** Kelletlenül érintett a vallomás, de Kosztkáné annyit őszinteséggel mondotta szavait, hogy megnyugtatót.

A tanuk között kihallgatták Riedl Miklós altábornagyot, Rózsaffy Andor huszárezredes és még több huszártisztet. Mintegy még husz tanu kihallgatása van hátra. Ítélet csütörtökre várható.

* **Orvosi gyakorlatban legjobban be-vált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb haskötőket készít Kovács Sándorné (Nilsesz-telep), pályaúdvarral szemben**

* **Még e hó 15-ig tart a kiárutás át-költözés miatt Kertész Reclam-üzletében, Rimanóczy-utcan.**

GÉPKONSTRUKCIÓK

és javítások, Strada Alexandri 48
Törött géprészek garantált hegesztése

MOZI

— **Napoleon-film az Atlantic nyármez-góban.** Az Atlantic-mozgó egy hatásos Napoleon-film, „A berezínai csatá-t” vette műsorra, amely „Honore de Balsac világ-hírű regényét viszi vászonra. A katasz-trófális végeztű oroszországi hadjáratot tárgyalja a film, a legrealisztikusabban szomorú, megindító színekkel ecsetelve a francia hadsereg szenvedésteljes visszavonulását. A főszerepben: Jack Mylong-Münz brillíroz.

— „Pierro et Jean” (A félttestvérek). Guy de Maupassant egyik leghíresebb regénye, amely könyvalakban nagy népszerűsége tett szert, filmen látható ma, szerdán a Dorian-filmszínházban. A film-még sokkal hatásosabb és megka-póbb a regény. Suzanne Despres ját-sza a 6 felvonásos film főszerepét, amelyet egy rendkívül érdekes festői pótkép elő-z meg. Az előadások 6 és 9 órákor kezdőd-nek. Több idő esetén a 9 órás előadás a Dorian-Terrasseon lesz megtartva.

SPORT

A váradai bajnokcsapat győzelme Brassóban

NAC—Brasovia 2:1 (1:1)

Nagyvárad sportbecsületéért vívott nehéz küzdelmet a NAC tartalékolt csapata, melyből állandó főlény után a zöld-fehérek kerültek ki győztesként. A brassói bajnokcsapat a 17. percben Répássy jóindulatából éri el a vezető gólt, melyre heves NAC támadás a válasz. 21. p. Gelért szereli Kinigli I.-et, aki Löwenstein-hoz passzol, utóbbi áttör az ellenfél csatársorán és védelmi vonalán, majd a 16-os vonalról biztos lövéssel egyenlít. Második félidőben végig nyomaszó NAC főlény, de a tartalékolt csatársor nem boldogul. Rónay végre megszerezzi a vezető gólt s ezzel be is állítja a végeredményt.

Dr. Ritter, a Brassovia elnöke a legmesszebbmenő udvariasságban és vendégszeretben részesítette a váradai bajnokcsapatot.

Nagyvárad-kerületi úszóbajnokság

Szombaton, július hó 18-án rendezte a szövetség felhívására a Törekvés a kerületi bajnokságot. A nagyszerű formában levő nagyváradai úszók izgalmas, szép verseny keretében mérik össze erejüket. Nagyon szép eredményeket várunk, mert az úszók legnagyobb része már március eleje óta állandóan tréningel. A verseny érdekességét fokozza, hogy minden számból csak az első három helyezett vehet részt az országos bajnokságban és valószínű, hogy ugyanezek lesznek a bajnokság első helyezettjei is. A verseny legszébb számai a mellúszás és a hátúszás lesznek, itt agyanis ugyanazok a versenyzők startolnak, akik között az országos bajnokság sorsa dől el. Még érdekesebbé teszi a versenyt a vízipóló és a hölgybajnokság, melyben a nagy rivalizálás következtében elsőrangú eredményre számíthatunk.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda este fél 9 órakor: Csibi, vígjátékújdon-ság másodsor, Feketéné Sugár Teri, az aradi szín-ház művésznőjének felléptével.

Csütörtök este fél 9 órakor: Lili bárónő operett, Karácsonyi Ili, a kolozsvári Magyar Színház pri-madonnájának vendégfelléptével.

Péntek este fél 9 órakor: Bajadér, operett, Karácsonyi Ili és Felhő Ervin, a kolozsvári Magyar színház tagjainak vendégfelléptével.

Szombat délután fél 4 órakor: Halló Amerika, operettrevü újdon-ság, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este fél 9 órakor, Sztambul rózsája, operett, Neményi Lili és Ihász Aladár, a kolozsvári Magyar Színház művészeinek vendégfelléptével.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Cseregyerekek, Lóránd Erzsébet vendégfelléptével.

Vasárnap este fél 9 órakor: Három grácia, ope-rett, Neményi Lili és Ihász Aladár, a kolozsvári Magyar Színház művészeinek vendégfelléptével.

A hét összes előadásaira a jegyeket már vasár-nap reggeltől kezdve kezdi árusítani a színház pénztára.

— „Csibi” F. Sugár Terivel. Tegnap este volt a premierre a „Csibi” pompás vígjáték, amelynek főszerepét Feketéné Sugár Teri alakította. A közönség rendkívül nagy érdeklődéssel várta a vendégművésznő fellépését, mert a „Csibi” annyira Sugár Teri egyéniségének megfe-lelő szerep, hogy jobbat találni sem le-het. A „Csibi” ma szintén F. Sugár Teri-vel a címszerepben kerül színpadra és a pró-zai együttes legjobb tagjai szerepelnek a vendégművésznő mellett.

NYELTTÉR

Értesítés.

Klein Simon kalapüzletét Str. Iosif Vulcan (v. Nagy Sándor)-utca 1. szám alól ugyanab-ban a házban Regele Ferdinand (v. Rákóczi)-uti részére, a volt Vadas-féle helyiségbe he-lyezte át.

Árjegyzék

Csiszoltgyümölcs-készlet — —	90 lei
Csiszolt üveg vi-zeskészlet — —	70 lei
Kávékészlet szí-nes 6 személyre	380 lei
Teás készlet szí-nes 6 személyre	380 lei
Mosdókészlet szí-nes felszerelve	450 lei
Csiszolt üveg virágváza — —	25 lei
Csiszolt üveg cukortartó — —	40 lei
Befőttes üveg csiszolt — —	7 lei

Disztárgyak — Nászajándék

Kereskedőknek legolcsóbb!
Asztalosok tábla-ablaküveg.

Frații KOMLÓS Testvérek

Gyári raktár — nagykereskedés
Oradea-Mare — Nagyvárad
Nic. Jorga (Zöldfa-u) 13. — Telefon 3-72.

TÖZSDE

Bukarest, július 14. (Zárlat.) De-vizák: Páris 995. London 1026. Newyork 210.5. Milánó 800. Zürich 41. Wien 3025. Prága 630.

Párisi tőzsde ünap miatt zárva.
Zürich, július 14. (Zárlat.) Berlin 122 ötnyelcad. Amsterdam 20645. New-york 515 egynegyed. London 2504. Páris 2417. Milánó 1895. Prága 1525. Budapest 720. Belgrád 917. Bukarest 241.5. Varsó 9872. Bécs 7255.

A jómadár

— Regény —

24

Irta: Bónyi Adorján

De ennek a szigorú elhatározásnak a megvalósítására nem került sor. Gyuszi jó darabig tanulmányozta elmerülten a törvénykönyvet, aztán hirtelen becsapta, felállt, sétálni kezdett és azt mondta:

— Mit szól maga Stekker ur ehhez a Terebesyhez?

Stekker urat meglepte a váratlan kér-dés. Felnézett a fiatalemberre, aztán le-vette a szemüvegét, megtörölte jól, feltette újra és megegyszer megnézte alaposan Gyuszit.

— Hogy mit szólok Terebesyhez? Hogy-hogy kérem? Mit szóljak hozzá?

Gyuszi most megállt éppen a Stekker ur íróasztala mellett, összehuzott szemmel bámult rá és halkan és titokteljesen mondta:

— Igaz, hogy ez a Terebesy egy re-tetenes ember? Igaz, hogy borzalmas dol-gokat mivel azokkal a szegény nőkkel, akiket a végzet az útjába vet? Azt hal-lottam, hogy üti, veri, kinozza, gyöttri, tes-tétől-lelkéstől tönkreteszi azokat a sze-gény nőket, akiknek valami dolguk akad ve-le. Azt hallottam, hogy csak akkor bol-dog, ha szenvedni, könnyezni és vergődni lát egy nőt. Igaz volna az, Stekker ur, hogy egyszer télen egy nőt addig sétál-tatott éjszaka minden nélkül a havon a parkjában, amíg szegény a hidegtől és a borzalmaktól összeesett? Igaz volna az, Stekker ur, hogy ezen a tavaszon egy

bizonyos hölgyet, akinek köztudomás szer-int kurizált, egy vacsora után egysze-rűen a kastélyában az ebédlő sarkába állította és addig lövöldözött körülötte a falba pisztollyal, amíg szegény el nem ájult? Mit szól maga ehhez, Stekker ur?

— Hogy én ehhez mit szólok — he-begett, lihegett és lelkendezett Stekker ur, aki úgy szívta be Gyuszinak minden sza-vát, mint valami csodálatos égi manná-t és ebben a pillanatban már látta is magát, amint dőlben az ebédnél úgy vagdalja oda ismerősei elé az asztalra ezeket a döbbenetes leleplezéseket, mint megannyi bombát. A teremburáját, micsoda nagy-szerű dolog ez!

— Mert én ezt mondom magának Stekker ur, — mondta Gyuszi szigoruan, elszántan és határozottan — azt mon-dom, hogy eddig megtörténhetett itt ilyes-mi, de ennek ezután egyszer és minden-korra vége van. Az ilyen szörnyetegek ... no bizony, az ilyen szörnyetegek nem érdemelnek kiméletet! Nagyon téved, aki azt hiszi, hogy egykönnyen megijedek a magam árnyékától. Nem én, Stekker ur, majd meglátja, hogy nem!

Azzal kapta a kalapját és kiment az irodából. Hadd legyen Stekker urnak ideje bőségesen megemészteni ezt a nyakába zuduló nagy ujságot, hadd legyen ideje délig szépen kiszínezni, felcífrázni és elő-készíteni arra a nagy utra, amelyet egész bizonyosan meg fog tenni ez a nagy uj-ság még ma estig Kőhegy apróbb és na-gyobb halandó lényei közt ...

Az udvaron Sáríkával találkozott Gyu-szi. Sáríka rózsafákat kötözgetett oda a karókhöz, rózsafákat, miket egy-két napja bontottak ki téli kis átmeneti sirhalmaik alól.

— Minden a legnagyszerűbben halad előre — nevetett rá Gyuszi a hugára. — Te csak légy türelmes és bízzál bennem. Ez a Terebesy a legkitünőbb ember akit csak életemben láttam és mondhatom ne-ked, érdemes róla szépeket álmodni, amíg álmaid dirigálását e kezébe nem veszi ő maga.

(Folyt. köv.)

Aradi Arminia Vasas és Bulorkiállítás

1925. aug. 1—10.

75% utazási kedvezmény jul. 20-tól aug. 15-ig a román vasutakon, 50% a magyar vasutakon.

Gazdasági kiállítás

Több mint négyszáz ipari kiállító az or-szág minden részéből és külföldről.

Koncertek, theatrális sport-rakozások és Rádío. Sport-események és ünnepek

Országos kongresszusok és nagygyűlések stb.

Palesztinába utazók figyelmébe!

Legyorsabban a héber nyelvét csak a Ráth-féle tanulással sajátíthatják el. — Kapható: az „EZRA” könyv- és papirkereske-désben, Str. Baross-u. 7.

TISZTIT, MOS, VASAL BORGOS

vegytisztító, Bazár épület (Színház mellett.)

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor 30 lejt, több sor 6 lejt

OKTATÁS

Római és magyar nyelvi repetíciót, javító vizsgákra előkészítést, kedvező feltételek mellett vállal idősebb tanító. Címe a kiadóban. 2141

A város központjában Jean Goldberg elismert és jó előadó, tanítja a román, német, francia és angol nyelveket, gyors, könnyű és korrekt módszer szerint. Str. Vlașu (Szent János-utca) 28. 2167

Érettségire, magánvizsgálatra előkészítő középiskolai tanár. Címeket a kiadóba kér. 2200

DONÁT

gyakorlati tanfolyam
Gyorsírás
Gépirás
Könyvitel
a nyári hónapokban
25% ármérséklés
Str. D. Cantemir 30

LAKÁS

Butorozott szoba azonnal kiadó. Strada Vlașu 28. Polonkay.

Utcai butorozott szoba, külön bejáratú, kiadó. Cím a kiadóban. 2206

3-4 szobás lakást keresek központban. Cím Hegedűs Hirlapirodába.

Lakás, egyszoba, konyha, mellékhelyiséggel együtt azonnal átadó. Str. Tudor Vladimirescu (Magyar-u.) 31. sz. 2193

ELLÁTÁS

3 fogásos ebéd 25 Lei, ugyanott kihordás. Cím a kiadóban. 2197

Teljes ellátással 2 fiatal-ember külföldi utazó szobát kaphat a központban. Cím a kiadóban. 2198

ALKALMAZÁS

Nőten igazkocsis felvétetik a Sonnenfeld dobozgyárban. Str. Paci (Béke-utca) 7. 2151

Szobaleányt, ügyes megbízható keresek. Cím: Friedländer, str. Printu Carol 6. 1938

2 plincokezelésben jártas fiatal-ember azonnal felvétetik, bor és pálinka kezelésben jártas előnybe részesül. "Traian" betéti társaság Tenke. 2210

Intelligens leány iskolát végzett ajánlkozik gyermek mellé uricáláshoz, vagy irodai munkára. Gara Erzsébet, str. Pictoul Grigorescu (Mészáros utca) 2., I. em. 2185H

Azonnal belépésre keresünk perfect román-magyar gyors-és gépirónót, csakis elsőrangú munkatér. Jelentkezni Carmen cipőgyár, Strada Simeon Barnutu (Damjanich-utca) No. 9. 2171H

Háztartás minden ágában tökéletesen jártas intelligens nő háztartónőt állást keres. "Szorgalmas" jellegre címet kér. 2183

Kávéház és éttermekbe könyv és hirdaparusító felvétetik fix fizetéssel és 1/10 el a Hegedűs Hirlapirodába. 2209H

Magyar-német gépiró kasszony felvétetik Stábil géptűzlet Piața Mihai Viteazul (Nagypiac) 22. 1H

Jó szakácsnő keresetlik. Str. I. C. Brătianu 23. — Moskovits. 2207H

Alkalmazás: keres azonnalra 26 éves, nőt en ember, gépész-mérnöknek vagy bármilyen vasgyárba, a szegedi felső főiskolai végzettséggel. Cím a kiadóban. 2202

Eladó fél ház nagy telek, azonnal elfoglalható lakással 150.000 lejt Horia (Báthory-u.) 15. 2124

Eladó szőlőparcellák

volt Rimanóczy-féle szőlő Reptülőhídtól egy percre elsőrendű terméssel, mely telkeknek is alkalmas, 1000 kvadrátméterenként 36 ezer lei 1 évi részletfizetésre. Kisebb nagyobb magánházak a város különböző részlein. Dorongos oldalon 15 számú, 800 kvadrátméterenként 34 ezer lei.

WEINBERGER

Strada Anonima (Kommendáns-rét) 1.

Pásztor Árpád: Tolsztoj tragédiája L. 220

ESŐERNYŐ

legolcsóbb a készítőnél

ROSENBERG
TESTVÉREK

Iorga (Zöldfa-u.) 8. - Behúzás javítás gyorsan készül.

Állást vállal bármilyen volt postás, két gyermekes küzdök, 39 éves családapá. Címét ad a kiadóhivatal. 2140

Adás-Vétel

Eladó, kiadó és csere lakást 24 óra alatt elintézem. Weisz Gizi, str. Matei Basarab (Nyomda u.) 4. sz. 2157

Blokkolt, jókaban levő, kontraféket keresek megvételre. Szeged. Str. Ep. Cioara (Uri-utca) 4. 2208

Házak eladók. Házaladás megbízhatók vállalk. — Kőolcsónok megvásárolunk. Magánpenzeket jutálékkal kihegyezünk. Adásvételi Rt Parcul Traian 12. Ertesítés délután. 405

Oloson eladó 2 ablakra való kézimunka kelim függöny. Str. Ep. Pável-u. 18. 2205H

Egy szép piros vasgály, sodrony madracal, kegyőnyörű plüss fotel, egy toalett tükör, asztal, képrámák, könyvek, levelnyomó, vasláda, egy szürke női felöltő, zsíros bőrdőny, egy mosó teknő, egy mosó dézsa, egy stélázi, egy ketrec, egy szentes kosár és mindenféle apróság nagyon olcsón eladó. Özv. Schwartzné, str. Densușianu József-u. 12., az udvarban balra, második ajtó. 2144

Eladó olcsón szénaprés, lőjrányos. Nagy, Căea Viktor (Kolozsvári utca) 29. sz. 2199

Eladó 300 bekötözhető ház kedvező fizetéssel. Szőlők, malmok bére is. Földek. Weisz Gizi, str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 2136

Majdnem új k. Singer varógép olcsón eladó, str. A. Treb. Laurian (Percecs utca) 4. 2201

Sal ngaritura és hercegek eladók. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 6. Gálai kárpitosnál. 2203

KÖNYVTÁR

Utlevél, bérlet- és bármilyen igazolványhoz szükséges fényképek legolcsóbban ZENKER fényképezésnél. Str. I. C. Brătianu Szaniszló-utca) 25. Felvételek este fél 8-ig.

Szobaleány jó bizonyítvánnyal azonnal beépésre felvétetik. Barna Jenő Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 3. 2214H

Perfect szobaleányt keresek közeli tanyára azonnalra. Klor, Str. Caragiale (Nárya u.) 1-a. 2213H

Lakás teljes békebeli bérlet, lelépés nélkül, 5-6 szoba mellékhelyiségekkel azonnalra keresetlik. Megkeresések a kiadóba reprezentál 2212 alatt. 2212

Belényesujlakra szilvapálinka főzéshez pénzstárs keresetlik. Schönzveig. 2195

Lupu névre hallgató nagy kaskutya elveszett. Megtaláló vigye Str. Alexandri (Teleky-u.) 48. szám alá Radovics kapitányhoz. 2204

Remélem

tudja már, hogy a Pannoniában

vizumoztat

DEUTSCH a futár

Utlevéleket állít.

Óra- és

ékszerjavításokat

felelőség mellett készítik. Órák és ékszerek nagy választékban BRENNER Vlahuța (Szt. János)-n. 6.

Vizumokat, utlevéleket

legolcsóbban, leggyorsabban elintézik

SCHREIER

Strada Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám

Futármegbízásokat

București, Brassó, Kolozsvár és Temesvárra a leggyorsabban teljesít.

32 év óta a Maria Királyné (volt Széchenyi)-szállodában levő órák- és ékszerüzletet

kényszerűségből ideiglenesen Strada Saguna (Kapacius) 16. alá helyeztem át. A raktáron levő órákat, dísztárgyakat melyen lezártított árban kiadusítottam. Aranyat, ezüstöt, brilliáns tárgyakat, műfogat ismét magas árban veszek. Óra, ékszerjavítás és újmunkákat válllok pontos kiszolgálásban. — Tisztelettel: FREUND BENJAMIN órák és ékszerész

Occasíó!

BUTOR

Occasíó!

A volt Kurländer és Ullmann-féle — ideiglenesen bérelt — üzlethelyiségben különféle ebédlő, háló és konyha berendezés, valamint egyes butorok gyári áron alul kaphatók. — Csak rövid ideig.

A kolozsvári Czell sörfőzde világos »URSUS« söre a közönség legkedveltebb itala. Ossze nem tévesztendő más gyártmányú »CZELL« elnevezésű sörökkel, mert csak az

»URSUS«

elnevezésű sör az eredeti és közkedvelt, KOLOZSVÁRI-MONOSTORI SÖR

Sonnenfeld Adolf Nyomda Réz- és Tűz.